

HADIA CSE Khutba Notes (9.6.2017)

തൗബയിലൂടെമഗ്ഫിറത്തിലേക്ക്

മഗ്ഫിറത്തിന്റെ പത്തിലാണല്ലോ നാമുള്ളത്. പാപമോചനത്തിന് പ്രധാനമായിമുന്നൂവഴികളാണ് ഇസ്‌ലാം പരിചയപ്പെടുത്തുന്നത്. ഒന്ന്: നന്മകൾ പരമാവധി വർദ്ധിപ്പിക്കുക (ഹൂദ്: 114), രണ്ട്: ഇസ്‌തിഗ്ഫാർ അധികരിപ്പിക്കുക (മുസമ്മിൽ 20, ആലുഇറാൻ 135, നിസാഅ് 110).

عَنْ عَلِيِّ بْنِ رَبِيعَةَ ، قَالَ : شَهِدْتُ عَلِيًّا أُنِي بِدَايَةِ لَيْرِكَبْهَا ، فَلَمَّا وَضَعَ رِجْلَهُ فِي الرَّكَابِ ، قَالَ : بِاسْمِ اللَّهِ ، فَلَمَّا اسْتَوَى عَلَى ظَهْرِهَا ، قَالَ : الْحَمْدُ لِلَّهِ ، ثُمَّ قَالَ : سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ، ثُمَّ قَالَ : الْحَمْدُ لِلَّهِ ثَلَاثًا ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ ثَلَاثًا ، سُبْحَانَكَ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ، فَاعْفُرْ لِي ، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ ، ثُمَّ ضَحِكَ ، فَقُلْتُ : مِنْ أَيِّ شَيْءٍ ضَحِكْتَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ ؟ قَالَ : رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَنَعَ كَمَا صَنَعْتُ ، ثُمَّ ضَحِكَ ، فَقُلْتُ : مِنْ أَيِّ شَيْءٍ ضَحِكْتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ ؟ قَالَ : إِنَّ رَبَّنَا لَيَغْفِرُ مِنْ عَبْدِهِ ، إِذَا قَالَ : رَبِّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي ، يَعْلَمُ أَنَّ الذُّنُوبَ لَا يَغْفِرُهَا أَحَدٌ غَيْرِي " (ترمذي)

മുൻ: ആത്മാർത്ഥമായി പശ്ചാത്തപിക്കുകയും അല്ലാഹുവിലേക്ക് വേദിച്ചുമടങ്ങുകയും ചെയ്യുക. ചിലർ മനസ്സിലാക്കിവെച്ചിട്ടുള്ളതു ഇസ്‌തിഗ്ഫാറും തൗബയും ഒന്നാണെന്നാണ്. രണ്ടുവെവ്വേറെയാണ്. സുറത്ത് ഹൂദ് 3 ഇത്സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. തൗബയെപ്പറ്റിയാണ് നമ്മുടെ ഇന്നത്തെ ചർച്ച. ആത്മവിമലീകരണവും സംസ്കരണവുമാണല്ലോ റമളാന്റെയും ഇതരആരാധനകളുടെയും ലക്ഷ്യം. ഇതിന് രണ്ടു പ്രക്രിയകളിലൂടെ ഒരു വിശ്വാസികടന്നു പോവേണ്ടതുണ്ട്; തഖ്ലിയത്തും (ചിലദുഷ്ടീലങ്ങൾ ഉപേക്ഷിക്കുക) തഹ്ലിയത്തും (ചില നല്ല ശീലങ്ങൾ ജീവിതത്തിൽ പകർത്തുക). ഇതിൽ ആദ്യം സംഭവിക്കുന്നതാണ് തഖ്ലിയത്ത്. ഒരു പാത്രത്തിൽ നല്ലത് നിറക്കണമെങ്കിൽ ആദ്യം അത് കഴുകിവൃത്തിയാക്കണം. തഖ്ലിയത്തിന്റെ പ്രാരംഭ നടപടിയാണ് പശ്ചാത്താപം എന്ന് പറയാം. ഒരു ആധ്യാത്മിക സഞ്ചാരികുതൗബ വിട്ടു കടക്കാതെ മുന്നോട്ടു പോവാൻ കഴിയില്ല. തൗബയെ പണ്ഡിതന്മാർ വിശദീകരിക്കുന്നു:

فإن التوبة عن الذنوب بالرجوع إلى ستار العيوب وعلام الغيوب مبدأ طريق السالكين ورأس مال الفائزين وأول أقدام المريرين ومفتاح استقامة المائيلين ومطلع الاصطفاء والاجتباء للمقربين.

നാം ഏത്സൽകർമ്മം ചെയ്താലും അത് സ്വീകരിക്കപ്പെടുമെന്നതിൽ യാതൊരു ഉറപ്പുമില്ലല്ലോ. എന്നാൽ, ഇസ്‌ലാം പഠിപ്പിക്കുന്ന നിബന്ധനകൾ പാലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന പശ്ചാത്തപി ച്ചാൽ അത് സ്വീകരിക്കപ്പെടുമെന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ (تحریم) عن ابن عباس قال : « قال معاذ بن جبل : يا رسول الله ما التوبة النصوح؟ قال : أن يندم العبد على الذنب الذي أصاب فيعتذر إلى الله تعالى ثم لا يعود إليه كما لا يعود اللبن إلى الضرع »

ഈ ആയത്ത് ഇറങ്ങിയപ്പോൾ ഇബ്‌ലീസ് അട്ടഹസിച്ച് കരഞ്ഞത്രേ! എല്ലാ സൽകർമ്മങ്ങളും അല്ലാഹുവിന്റെ അടുത്തേക്ക് അങ്ങോട്ടു യരുകയാണെങ്കിൽ തൗബ സ്വീകരിക്കാൻ അവൻ നമ്മുടെ അടുത്തേക്ക് ഇങ്ങോട്ടെത്തുന്നു.

HADIA CSE Khutba Notes (9.6.2017)

തൗബയിലൂടെമഗ്ഫിറത്തിലേക്ക്

عَنْ أَبِي مُوسَى عَنِ النَّبِيِّ -صلى الله عليه وسلم- قَالَ « إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَبْسُطُ يَدَهُ بِاللَّيْلِ لِيُتُوبَ مُسِيءُ النَّهَارِ وَيَبْسُطُ يَدَهُ بِالنَّهَارِ لِيُتُوبَ مُسِيءُ اللَّيْلِ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ مِنْ مَغْرِبِهَا » (مسلم)

പശ്ചാതാപത്തിലൂടെയ്ക്കത് പാപിക്കുംവളരെ പെട്ടെന്ന് ഉയരുന്ന മഖാമുകൾ പ്രാപിക്കാൻ കഴിയും. ഇതിന് നിരവധി ഉദാഹരണങ്ങൾ ചരിത്രത്തിലുണ്ട്. ഉദാഹരണത്തിന് മാഇസ്(റ). വ്യക്തിയെ രിച്ചതൗബ ചെയ്ത അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റിഅവിടന്ന് പറഞ്ഞു:

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- « أَرْنَيْتَ ». فَقَالَ نَعَمْ. فَأَمَرَ بِهِ فَرَجِمَ فَكَانَ النَّاسُ فِيهِ فِرْقَتَيْنِ قَائِلٍ يَقُولُ لَقَدْ هَلَكَ لَقَدْ أَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ وَقَائِلٍ يَقُولُ مَا تَوْبَةٌ أَفْضَلُ مِنْ تَوْبَةٍ مَاعِزٍ أَنَّهُ جَاءَ إِلَى النَّبِيِّ -صلى الله عليه وسلم- فَوَضَعَ يَدَهُ فِي يَدِهِ ثُمَّ قَالَ اقْتُلْنِي بِالْحِجَارَةِ - قَالَ - فَلِشَوْءٍ بِذَلِكَ يَوْمَئِذٍ أَوْ ثَلَاثَةً ثُمَّ جَاءَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- وَهُمْ جُلُوسٌ فَسَلَّمَ ثُمَّ جَلَسَ فَقَالَ « اسْتَعْفِرُوا لِمَاعِزِ بْنِ مَالِكٍ ». قَالَ فَقَالُوا غَفَرَ اللَّهُ لِمَاعِزِ بْنِ مَالِكٍ. - قَالَ - فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- « لَقَدْ تَابَ تَوْبَةً لَوْ قُسِمَتْ بَيْنَ أُمَّةٍ لَوَسِعَتْهُمْ » (مسلم) عن خالد بن اللجلاج ، عن أبيه ، قال : كنا غلمانا نعمل في السوق فأمر رسول الله صلى الله عليه وسلم برجل فرجم فجاء رجل يسألنا أن ندله على مكان الرجل الذي رجم فتعلقنا به فأتينا به رسول الله صلى الله عليه وسلم فقلنا : يا رسول الله ، إن هذا جاء يسألنا عن ذلك الخبيث الذي رجم اليوم ، فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم : « لا تقولوا : خبيث ، فوالله لهو أطيّب عند الله من المسك » (ابن ابي الدنيا)

വേറെ ഒരു ഉദാഹരണമാണ് ഒരു ബന്ധു ഇസ്രായീലുകാരൻ

فيروى عن كعب الأحماس أنه قال أصاب الناس قحط شديد على عهد موسى رسول الله صلى الله عليه وسلم فخرج موسى ببني إسرائيل يستسقى بهم فلم يسقوا حتى خرج ثلاث مرات ولم يسقوا فأوحى الله عز وجل إلى موسى عليه السلام إنني لا أستجيب لك ولا لمن معك وفيكم نمام فقال موسى يا رب ومن هو حتى نخرجه من بيننا فأوحى الله عز وجل إليه يا موسى أنهاكم عن النميمة وأكون نماما فقال موسى لبني إسرائيل توبوا إلى ربكم بأجمعكم عن النميمة فتابوا فأرسل الله تعالى عليهم الغيث.

മറ്റൊന്നാണ് 99 പേരെകൊന്നയാളുടെചരിത്രം. അദ്ദേഹം പശ്ചാതപിച്ചിട്ടില്ല. തൗബ ചെയ്യാൻ പോകുന്നേയുള്ളൂ. എന്നിട്ടുംചിലതന്ത്രങ്ങൾ മെനഞ്ഞ് അല്ലാഹു അദ്ദേഹത്തെ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ചു.

فَانطَلَقَ حَتَّى إِذَا نَصَفَ الطَّرِيقَ أَتَاهُ الْمَوْتُ فَاخْتَصَمَتْ فِيهِ مَلَائِكَةُ الرَّحْمَةِ وَمَلَائِكَةُ الْعَذَابِ فَقَالَتْ مَلَائِكَةُ الرَّحْمَةِ جَاءَ تَابِيًا مُقْبِلًا بِقَلْبِهِ إِلَى اللَّهِ. وَقَالَتْ مَلَائِكَةُ الْعَذَابِ إِنَّهُ لَمْ يَعْمَلْ خَيْرًا قَطُّ. فَأَتَاهُمْ مَلَكٌ فِي صُورَةِ آدَمِيٍّ فَجَعَلُوهُ بَيْنَهُمْ فَقَالَ قِيسُوا مَا بَيْنَ الْأَرْضَيْنِ فَإِلَى أَيِّهِمَا كَانَ أَذْنَى فَهُوَ لَهُ. فَقَاسُوهُ فَوَجَدُوهُ أَذْنَى إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي أَرَادَ

HADIA CSE Khutba Notes (9.6.2017)

തൗബയിലൂടെമഗ്ഫിറത്തിലേക്ക്

فَقَبَضَتْهُ مَلَائِكَةُ الرَّحْمَةِ « (مسلم) و في رواية فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَى هَذِهِ أَنْ تَقْرَبِي، وَأَوْحَى إِلَيَّ هَذِهِ أَنْ تَبَاعِدِي قَالَ: فَوَجَدُوهُ أَقْرَبَ إِلَيَّ هَذِهِ بِشِيرٍ، فَعُفِرَ لَهُ.

തീരെതെറ്റിച്ചെയ്യാത്തവരെക്കാൾതെറ്റിച്ചെയ്ത പശ്ചാത്തപിച്ചയാളെല്ലാഹുസ്നേഹിക്കാം. ഇത്തെളിയിക്കാൻ ഇസ്രായീൽ (അ) ഒരിക്കൽ ഒരു കഥ പറഞ്ഞു: “ഒരു പിതാവിന് രണ്ടു മക്കളുണ്ടായിരുന്നു. ഒരാൾ അനുസരണശീലനും മറ്റൊരാൾതാനോന്നിയും. ഒരിക്കൽഒരുവികൃതിയുടെ പേരിൽ പിതാവ്താനോന്നിയെശാസിക്കുകയും അവൻ വീടുവിട്ട് ഇറങ്ങുകയുംചെയ്തു. പിതാവിന് സങ്കടമായി. അവസാനം മകൻ തിരിച്ചുവന്നപ്പോൾവീട്ടിൽഒരുഗ്രന്ഥം സഭ്യവിളമ്പി. ഇതുകണ്ട ആദ്യത്തെ മകൻ ചോദിച്ചു: “പിതാവേ, ഒരിക്കലുംഅങ്ങയെ ധിക്കരിക്കാത്ത എനിക്ക്വേണ്ടിഅങ്ങഇതുവരെഒരുസഭ്യഉണ്ടാക്കിയിട്ടില്ലല്ലോ”. പിതാവ് പറഞ്ഞു: “മകനേ, നമ്മുടെ ആടുകളിൽ നിന്ന്ഒന്ന് നഷ്ടപ്പെട്ടഅതിരിട്ട് കിട്ടുമ്പോൾ നമുക്ക്അതിനോട്കൂടുതൽവാത്സല്യമുണ്ടാവില്ലേ?” അഥവാ, വഴിപിഴച്ച ഒരാൾതിരിച്ചു ചെല്ലുമ്പോൾ സ്രഷ്ടാവ്കൂടുതൽ സന്തോഷിക്കുന്നു.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- أَنَّهُ قَالَ « قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي وَأَنَا مَعَهُ حَيْثُ يَذْكُرُنِي وَاللَّهِ لِلَّهِ أَفْرَحُ بِتَوْبَةِ عَبْدِهِ مِنْ أَحَدِكُمْ يَجِدُ ضَالَّتَهُ بِالْفَلَاةِ وَمَنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ شَبْرًا تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعًا وَمَنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ ذِرَاعًا تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ بَاعًا وَإِذَا أَقْبَلَ إِلَيَّ يَمْشِي أَقْبَلْتُ إِلَيْهِ أَهْرُولُ » (مسلم)

ഇത്തരക്കാർക്ക്അല്ലാഹു നൽകുന്ന പ്രത്യേക ആനുകൂല്യമാണ് (offers) അവരുടെതിന്മകൾ നമ്മളാക്കിമാറ്റുന്നത് (ഹൂർഖാൻ 70).

عَنْ أَبِي ذَرٍّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- « إِنِّي لِأَعْلَمُ آخِرَ أَهْلِ الْجَنَّةِ دُخُولًا وَآخِرَ أَهْلِ النَّارِ خُرُوجًا مِنْهَا رَجُلٌ يُؤْتَى بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيُقَالُ اعْرِضُوا عَلَيْهِ صِغَارَ ذُنُوبِهِ وَارْفَعُوا عَنْهُ كِبَارَهَا. فَتُعْرَضُ عَلَيْهِ صِغَارُ ذُنُوبِهِ فَيُقَالُ عَمِلْتَ يَوْمَ كَذَا وَكَذَا وَكَذَلِكَ يَوْمَ كَذَا وَكَذَا. فَيَقُولُ نَعَمْ. لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يُنْكِرَ وَهُوَ مُشْفِقٌ مِنْ كِبَارِ ذُنُوبِهِ أَنْ تُعْرَضَ عَلَيْهِ. فَيُقَالُ لَهُ فَإِنَّ لَكَ مَكَانَ كُلِّ سَيِّئَةٍ حَسَنَةً. فَيَقُولُ رَبِّ قَدْ عَمِلْتُ أَشْيَاءَ لَا أَرَاهَا هَاهُنَا ». فَلَقَدْ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- ضَحِكَ حَتَّى بَدَتْ نَوَاجِدُهُ (مسلم) قال سعيد بن جبیر: أبدلهم بعبادة الأوثان عبادة الله، وأبدلهم بقتال المسلمين قتالاً مع المسلمين للمشركين، وأبدلهم بنكاح المشركات نكاح المؤمنات. وقال الحسن البصري: أبدلهم الله بالعمل السيئ العمل الصالح، وأبدلهم بالشرك إخلاصاً، وأبدلهم بالفجور إحصاناً وبالكفر إسلاماً (ابن كثير) عن سلمان قال: يعطى رجل يوم القيامة صحيفته فيقرأ أعلاها، فإذا سيئاته، فإذا كاد يسوء ظنه نظر في أسفلها فإذا حسناته، ثم ينظر في أعلاها فإذا هي قد بدلت حسنات (ابن ابى حاتم) عَنْ طَوِيلٍ شَطَبِ الْمَمْدُودِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّهُ أَتَى رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: أَرَأَيْتَ رَجُلًا

HADIA CSE Khutba Notes (9.6.2017)

തൗബയിലൂടെമഗ്ഫിറത്തിലേക്ക്

عَمِلَ الذُّنُوبَ كُلَّهَا فَلَمْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ تَعَالَى شَيْئًا ، وَهُوَ فِي ذَلِكَ لَا يَتْرُكُ حَاجَةً أَوْ دَاجَةً إِلَّا اقْتَطَعَهَا بِبِمِينِهِ ، فَهَلْ لِدَلِّكَ مِنْ تَوْبَةٍ ؟ قَالَ : هَلْ أَسْلَمْتَ ؟ قَالَ : أَمَا أَنَا فَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، وَأَنَّكَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ : نَعَمْ ، تَفْعَلُ الْخَيْرَاتِ وَتَتْرُكُ الشَّرَّاتِ فَيَجْعَلُهُنَّ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لِلْخَيْرَاتِ كُلَّهِنَّ قَالَ وَغَدْرَاتِي وَفَجْرَاتِي ؟ قَالَ : نَعَمْ قَالَ : اللَّهُ أَكْبَرُ ، فَمَا زَالَ يُكَبِّرُ حَتَّى تَوَارَى (المعجم الكبير)

ഇതിനെക്കുറിച്ചാണ്അവിടന്ന് പറഞ്ഞത്:

إن العبد ليذنب الذنب فيدخل به الجنة (الجامع الكبير)

ഇതൊക്കെ പറയുമ്പോൾ ഒരുസംശയം പ്രസക്തമാണ്. എന്താണ്തൗബ? തെറ്റുതെറ്റായിഅംഗീകരിച്ചഅല്ലാഹുവിന്റെ മുമ്പിൽ ഏറ്റുപറയലാണെന്ന്ചുരുക്കിപ്പറയാം. യൂനുസ് നബി(അ)അതാണ്ചെയ്തത് (അമ്പിയാഅ് 87).

وَذَا التُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ (انبيا)

ഉടൻ അല്ലാഹു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രാർത്ഥന കേൾക്കുകയുംപശ്ചാത്താപം സ്വീകരിക്കുകയുംചെയ്തു (അമ്പിയാഅ് 88). അതോടൊപ്പം ഈ ഏറ്റുപറച്ചിലിന്റെകൂടെചില നിബന്ധനകൾ പാലിക്കപ്പെടുകയുംവേണം. ഒന്ന്, ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന തെറ്റ് അവസാനിപ്പിക്കുക. തെറ്റ് നിറുത്താത്തവനെ ഭ്രാന്തൻ എന്നാണ്അവിടന്ന്വിളിച്ചത്. ഒരിക്കൽ ബുദ്ധിമാന്ദ്യമുള്ളഒരാളെകണ്ടപ്പോൾചിലർ പറഞ്ഞു: “ഭ്രാന്തൻ, ഭ്രാന്തൻ...” ഉടനെ അവിടന്ന്തിരുത്തി: “അൽ മജ്നൂനു അൽ മുഖീമുഅലാമഅർസീയത്തിഹി”. വേറൊരുഹദീസിൽ പശ്ചാത്തപിച്ചുതെറ്റുചെയ്യുന്നവൻ അല്ലാഹുവിനെ കളിയാക്കുകയാണ്എന്നുറപ്പാക്കാം.

രണ്ട്, തെറ്റുകളിൽവേദമുണ്ടാകുക.

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَفَّارَةُ الذَّنْبِ التَّدَامَةُ (احمد) عن عبد الله بن معقل قال : دخلت مع ابي علي عبد الله بن مسعود قال : انت سمعت رسول الله صلى الله عليه و سلم يقول : الندم التوبة قال : نعم (ابو يعلي)

ഒരിക്കൽ മുസ (അ) അല്ലാഹുവിനോട്ചോദിച്ചു: “എങ്ങനെ നിന്റെ ശിക്ഷയിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടും?” അല്ലാഹു: “ഇസ്തിഗ്ഫാർ, വേദം (നദം), പാപം ഉപേക്ഷിക്കുക (തർക്ക്) എന്നിവകൊണ്ട്.” ഒരിക്കൽ മരണക്കിടക്കയിൽകിടക്കുന്ന ഒരാളെഅവിടന്ന്സന്ദർശിച്ചു. തൗബ ചെയ്യാൻ അദ്ദേഹത്തോട്അവിടന്ന്ആവശ്യപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹംദുഃഖഭാവത്താൽമേൽപ്പോട്ട് നോക്കി

HADIA CSE Khutba Notes (9.6.2017)

തൗബയിലൂടെമഗ്ഫിറത്തിലേക്ക്

(വായകൊണ്ടെന്നും പറഞ്ഞില്ല). പ്രവാചകൻ (സ) പറഞ്ഞു: “അദ്ദേഹംതൗബ ചെയ്തിരിക്കുന്നു.”

മുൻ, തെറ്റുവരുത്തിക്കാതിരിക്കാൻ പരിശ്രമിക്കുകയുംശപഥമെടുക്കുകയുംചെയ്യുക. ഇനി അതുവരുത്തിച്ചാൽതന്നെ ഉടൻ തൗബ പുതുക്കുക.

عن أنس ، قال : قال رجل : يا رسول الله ، إني أذنب ، قال : « استغفر » ، قال : فأستغفر وأعود ، قال : « فإذا عدت فاستغفر » قال : وأستغفر ثم أعود ، قال : « فإذا عدت فعد في الثالثة ، والرابعة حتى يكون الشيطان هو المحسور » (ابن ابي الدنيا)قال رسول الله صلى الله عليه وسلم : « ما أصر من استغفر ، ولو عاد في اليوم سبعين مرة »

നാല്, ശാരീരികവും സാമ്പത്തികവുമായ ബാധ്യതകൾ തീർക്കുക. ഇത്സൃഷ്ടികളോടും സ്രഷ്ടാവിനോടുംഉണ്ടാവാം. സൃഷ്ടികളോടുള്ളശാരീരിക ബാധ്യതയാണ്അക്രമിച്ചത്, പരദൃഷണം പറഞ്ഞത്, അപവാദം പ്രചരിപ്പിച്ചത് മുതലായവ. ബന്ധപ്പെട്ടവരെ കണ്ട് പ്രതികാരംചെയ്യിക്കുകയോമാപ്പിരക്കുകയോവേണം. മരിച്ചു പോയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽഅവർക്കുവേണ്ടിദുആചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുക.

دخل عثمان بن عفان رحمه الله على غلام له يعلف ناقة ، فرأى في علفها ، فأخذ بأذن غلامه فعرجها ، ثم ندم فقال له : « خذ بأذني فاعرجها بأذنه » ، فجعل عثمان يقول له : « شد شد » ، حتى ظن أنه قد بلغ منه مثل ما بلغ منه ، قال عثمان : « واهما لقصاص الدنيا قبل قصاص الآخرة » أتت امرأة النبي صلى الله عليه وسلم فقالت : إني قلت لأمتي : يا زانية ، قال : « وهل رأيت ذلك عليها ؟ » ، قالت : لا ، قال : « أما إنها ستستقيد منك يوم القيامة » ، فرجعت المرأة إلى أمتها فأعطتها سوطا ، فقالت : اجلديني ، فأبته ، فأعتقتها فرجعت فأخبرته ، فقال : « عسى » عن ابن مسعود قال : « يؤخذ بيد العبد والأمة يوم القيامة ، فينادي مناد على رءوس الأولين والآخريين : هذا فلان بن فلان ، من كان له الحق فليأت إلى حقه ، فتفرح المرأة أن يكون لها الحق على أبيها ، أو أمها ، أو أخيها ، أو زوجها » ، ثم قرأ : فلا أنساب بينهم يومئذ ولا يتساءلون. عن عمر بن الخطاب قال : « رأيت رسول الله يقص من نفسه » عن عمار قال : « من ضرب عبدا له أقيد منه يوم القيامة » (ابن ابي الدنيا)

സാമ്പത്തിക ബാധ്യതകളിൽഏറ്റവും പ്രധാനമാണിത്.

شَهِدْتُ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ وَهُوَ يَقُولُ : الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي حَبَسَ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ فَقَالَ لَهُ رَجُلٌ : يَا أَبَا حَمْرَةَ لَوْ حَدَّثْتَنَا حَدِيثًا عَسَى اللَّهُ أَنْ يَنْفَعَنَا بِهِ قَالَ : مَنْ اسْتَطَاعَ مِنْكُمْ أَنْ يَمُوتَ وَلَيْسَ عَلَيْهِ دَيْنٌ فَلْيُفْعَلْ فَإِنِّي شَهِدْتُ رَسُولَ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- وَأَتَى بِجَنَازَةِ رَجُلٍ لِيُصَلَّى عَلَيْهِ فَقَالَ : « عَلَيْهِ دَيْنٌ ؟ ». قَالُوا : نَعَمْ قَالَ

HADIA CSE Khutba Notes (9.6.2017)

തൗബയിലൂടെമഗ്ഫിറത്തിലേക്ക്

« فَمَا يَنْفَعُهُ أَنْ أَصَلَّى عَلَى رَجُلٍ، رُوحُهُ مُرْتَهَنٌ فِي قَبْرِهِ لَا تَصْعَدُ رُوحُهُ إِلَى اللَّهِ فَلَوْ ضَمِنَ رَجُلٌ دِينَهُ قُتِلَتْ فَصَائِلُهُ عَلَيْهِ فَإِنَّ صَلَاتِي تَنْفَعُهُ » (بيهقي)

സ്രഷ്ടാവിനോടുള്ള ബാധ്യതകളാണ് നഷ്ടപ്പെട്ട ആരാധനകളുംകൊടുത്തുവീട്ടാത്ത സകാത്തുകളും. ചുരുക്കത്തിൽഒരുതെറ്റ് സംഭവിച്ചു പോയാൽ ഉടനെ പശ്ചാത്തപിക്കുന്ന ശീലം നാം വളർത്തിയെടുക്കാൻ ശ്രമിക്കുക. പാപം സംഭവിച്ചാൽതൗബ ചെയ്യുന്നത് വിശ്വാസികളുടെമേൽ നിർബന്ധമാണ്.

عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " إِنَّ صَاحِبَ الشَّمَالِ لَيَرْفَعُ الْقَلَمَ سِتِّ سَاعَاتٍ " وَفِي رِوَايَةٍ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ سَبْعَ سَاعَاتٍ - عَنِ الْعَبْدِ الْمُسْلِمِ الْمُحْطِي الْمُسِيءِ، فَإِنْ نَدِمَ وَاسْتَغْفَرَ مِنْهَا أَلْفَاهَا عَنْهُ، وَإِلَّا كُتِبَتْ وَاحِدَةً " (شعب الایمان)

ചുരുബ നോട്ട്സ്

HADIA Centre for Social Excellence
Panakkad, Pattarkadavu P.O
Malappuram DT, Kerala -676519

csehadia@gmail.com | www.hadia.in

For any clarification: Mob: 9496445823